

Bibliografia verda per a petits i grans

Carles Martí Martí

BILL GATES

**COM EVITAR
UN DESASTRE
CLIMÀTIC**

**LES SOLUCIONS QUE TENIM I ELS
AVENÇOS QUE NECESSITEM**

edicions
62

Portada del llibre *Com evitar un desastre climàtic. Les solucions que tenim i els avenços que necessitem*, de Bill Gates, traduït de l'anglès aquest 2021 per Edicions 62.

Com evitar un desastre climàtic. Les solucions que tenim i els avenços que necessitem

Bill Gates i la seva dona Melinda han passat de la primera línia mundial empresarial com màxims dirigents de Microsoft a liderar la Fundació Bill i Melinda Gates, una institució que s'ha proposat impulsar les energies netes i emprendre accions relacionades amb el clima. L'objectiu és aturar i, si pot ser, reduir l'escalfament global per controlar els efectes del canvi climàtic. Gates està convençut que només així deixarem d'omplir l'atmosfera de gasos nocius. El repte és molt difícil. Caldrà que cada país i persona canviï els hàbits més quotidians. Es tracta d'un canvi de paradigma que comporta que totes les activitats de la vida moderna (l'economia, la indústria, els mitjans de transport, etc.) deixin d'emetre gasos d'efecte hivernacle.

Gates pronostica que si no canvia la forma de produir i viure, el món continuarà emetent gasos i es produirà el canvi climàtic que ja estem patint amb resultats catastròfics per al futur del món i dels éssers humans que hi habitem. El seu missatge és esperançat i optimista. Segons Gates, les coses poden canviar. La prova és que gràcies al treball constant de conscienciació comencen a canviar. Recorda que

ja tenim eines que ens poden ajudar. Cal continuar la recerca per les que no tenim encara, gràcies a l'experiència del que hem après sobre el clima i les noves tecnologies. Per tot plegat ens augura que si actuem amb rapidesa encara és possible evitar una catàstrofe climàtica. Per Gates, aquest és ara el seu objectiu personal i filantròpic i la finalitat del qual l'ha convertit en el propòsit de la seva vida.

Així, doncs, tots els esforços s'han de dirigir a la disminució de la petjada que deixen els gasos de carboni al medi ambient, d'efectes catastròfics. En primer lloc, cal que per entomar aquest objectiu emprenguem la lluita amb ambició, i per això cal implicar i animar tota la gent jove del món, ja que el futur i la determinació són seus. En segon lloc, cal demanar més compromís i implicació als líders mundials, que no s'aturin i lluitin. En tercer lloc, Gates reclama un pla més concret lluny de les grans proclames; un pla que ens ajudi a assolir els nostres objectius, clar i pactat entre tots.

Portada del llibre *En flames. La defensa (encesa) del Green New Deal*, de Naomi Klein publicat en català per edicions Empúries aquest any 2021.

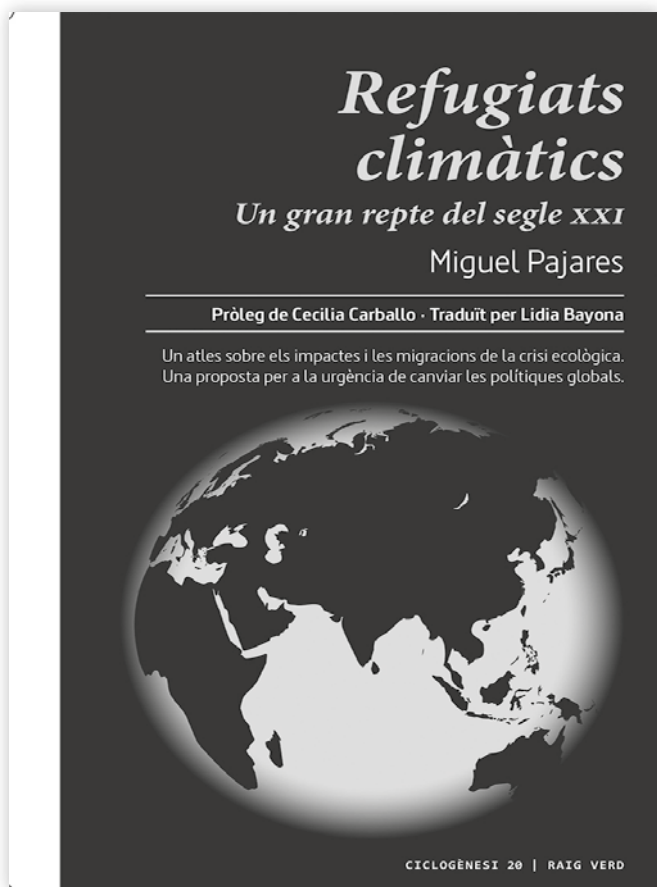
En flames. La defensa (encesa) del Green New Deal

Després de més de deu anys comprovant com la crisi climàtica ha anat creixent des d'una nebulosa amenaça fins a una urgència real de vida i mort, Naomi Klein (l'activista i gran periodista premiada arreu com a columnista i autora de best-sellers de gran difusió) afronta aquest llibre no solament com un repte polític, el més important, sinó com un desafiament espiritual i de la imaginació humana.

A través de documentals sobre catàstrofes ecològiques que responsabilitzen les grans corporacions econòmiques i els governs, l'autora proposa un canvi de paradigma en el pensament actual que ens permeti afrontar un nou món ecològic. Aquest llibre és un conjunt de reportatges de gran format, articles d'opinió i conferències que ha escrit durant l'última dècada amb els quals, segons Klein, «recórrer els meus propis intents d'explorar un conjunt divers de barreres, unes econòmiques, altres ideològiques, però encara unes altres relacionades amb històries profundes sobre el dret de certes persones a dominar la terra i la gent que hi viu a prop, unes històries que formen part de la cultura occidental...»

Segons Klein, en una època en què ens trobem cada vegada més dividits dins de bombolles d'informació segellades hermèticament, és possible un Green New Deal inspirat en el problema de la gran depressió de F. Delano Roosevelt de primers del segle XX que va consistir en una onada de polítiques socials i inversions públiques, etc. Tots aquests plans i altres que sorgiran del Green New Deal contempen, segons Klein, un futur en què s'haurà d'acceptar la difícil tasca de la transició que haurà d'incloure sacrificis en el consum actual basat en el malbaratament, amb l'objectiu de canviar la vida quotidiana dels treballadors i millorar-la en molts sentits. L'horitzó preveu més temps per a l'oci i l'art, un transport públic assequible i un habitatge humanitzat. La fi, en definitiva, de les desigualtats de gènere i racials, a canvi d'una vida urbana amable.

El sorgiment del Green New Deal significa que hi ha un camí clar, de llarg recorregut, perquè aquest marc es converteixi en llei. El GND és l'inici del pla contra incendis: no és cap pedaç destinat a apagar un foc abusador amb una pistola d'aigua, sinó un pla holístic i de gran abast per apagar-lo de veritat.

Coberta del llibre *Refugiats climàtics. Un gran repte del segle XXI*, de Miguel Pajares i amb pròleg de Cecilia Carballo, que fou publicat el 2020 per Ciclogènesi 20/El Raig Verd.

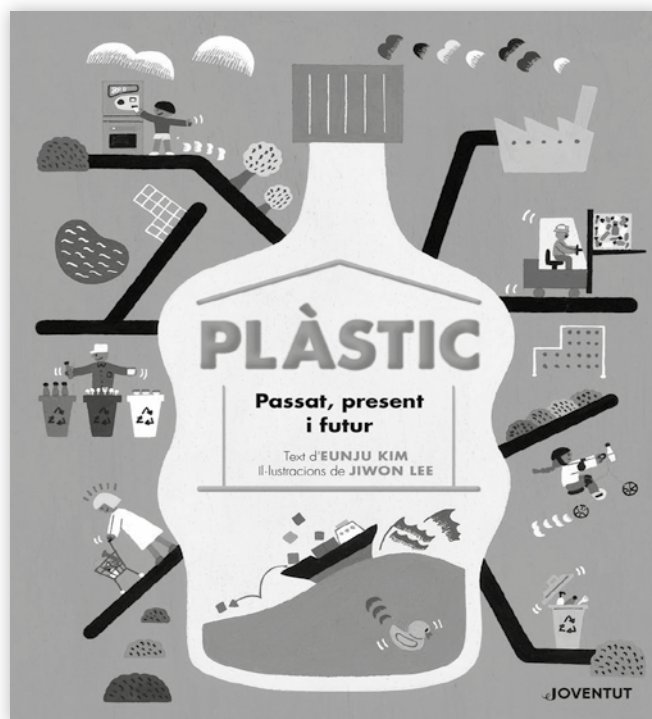
Refugiats climàtics. Un gran repte del segle XXI

«Ens hem de preparar per una gran onada de persones que es mouen en contra la seva voluntat». Amb aquests mots dos professors universitaris, un biòleg i una politòloga, ens descobreixen el drama humà dels refugiats, concretament dels refugiats climàtics, és a dir, aquelles persones expulsades dels seus països d'origen perquè han esdevingut inhabitables. El llibre comença fent una descripció del problema que planteja l'existència de refugiats procedents de països en guerra o assolats per crisis climàtiques i que per tant els és impossible continuar vivint al seu país. Les causes d'aquesta situació dramàtica són diverses catàstrofes com per exemple els incendis de grans masses forestals que provoquen abandonament de grans territoris o la manca d'aigua

dolça a causa de les fortes sequeres que provoquen la desertització d'extenses regions del planeta i la salinització dels aqüífers d'àmplies zones. Un altre exemple serien les catàstrofes provocades per grans inundacions, tifons i ciclons marins que arrossegueuen cultius i vides humanes. Totes aquestes i altres conseqüències del canvi climàtic són, alhora, la causa de les migracions i de l'existència dels anomenats refugiats climàtics.

El llibre aquí objecte de ressenya explica com s'hauria d'analitzar la qüestió dels refugiats climàtics des de la perspectiva de les persones, de gent que ha dedicat la vida a l'estudi de la millora de les condicions de vida d'aquells ciutadans del món que es veuen obligats a deixar-ho tot i emprendre una nova vida.

Respecte al tracte dels refugiats o desplaçats per causes climàtiques, en el llibre es demana que no puguin ser reintegrats als seus països d'origen si amb això es posa en risc el seu dret a la vida. S'ha de posar la vida humana en el centre de la qüestió i defensar-la contra el sistema productiu imperant, tot qüestionant-lo.

Coberta del llibre *Plàstic. Passat, present i futur*, amb textos d'Eunju Kim i il·lustracions de Jiwon Lee, publicat enguany per l'editorial Juventud.

Plàstic. Passat, present i futur

Aquest és un llibre profusament il·lustrat dirigit als joves lectors perquè prenguin consciència d'aquest material, el plàstic, que ens el trobem en tots els moments de la nostra vida quotidiana, i perquè en descobreixin els secrets.

El volum comença amb el record d'una terrible tempesta de la nit del 10 de gener de 1992 al Pacífic Occidental, quan uns ones gegantines van colpejar un gran vaixell mercant aconseguint que els grans contenidors es desplaressin i caiguessin a la mar destrossats; la càrrega es va escampar per l'oceà i va deixar anar milions i milions de joguines per tot el món. Llavors es diu que les conseqüències d'aquell desastre encara avui són vigents ja que el plàstic és un material que costa molt de desintegrar-se i els seus efectes sobre el medi ambient es dilaten en el temps anys i anys.

Els autors del text i de les il·lustracions fan un treball senzill alhora que eficaç per explicar què és el plàstic, aquest material que omple les nostres vides a través de les seves múltiples i variades aplicacions. El plàstic és un producte derivat de la química amb una antiguitat d'un centenar d'anys i que la seva característica principal és la mal·leabilitat que el fa apte per a tota mena d'aplicacions. A la nostra societat és un element imprescindible. El gran problema d'aquest material és la contaminació que en provoquen els residus i el temps que tarda a desaparèixer. Actualment totes les investigacions es dirigeixen a la recerca d'un tipus de plàstic biodegradable que permeti reaprofitar-lo i eliminar-ne les deixalles.

Només amb el coneixement adaptat a les diferents edats podem educar en la utilització dels elements derivats de la química que faciliten el confort de la nostra vida però que poden contaminar si no els fem servir amb seny.

Stop als plàstics, d'Estel Baldo, Rosa Gil i Maria Soliva, i il·lustracions de Muntsa Gonzalez, conte publicat enguany per l'Editorial Barcanova, concretament dins de la col·lecció El Bosc de colors.

Stop als plàstics

«La Maria ha llençat un paper a terra i el Pau, una ampolla. L'aigua de la pluja s'emporta el paper i l'ampolla riera avall...» Així comença aquest conte tan gràfic i alhora senzill i quotidià en què les autores, ajudades per les encertades il·lustracions, expliquen als infants el periple d'un paper i una ampolla de plàstic abans no van a parar a la corresponent planta de reciclatge on deixen d'embrutar i contaminar. Un recorregut per una riera local que podria ben bé ser la nostra, la de Maspujols, un espai susceptible de brutícia i escombraries fins arribar al mar, on embruta la platja i emmalalteix els animals marins, com les tortugues.

La lliçó per a grans i petits és la mateixa: no embrutem el medi ambient, ni rieres, ni rius, ni platges ni el mar on ens banyem. I la consigna és reutilitzar; només així avançarem cap a un món cada vegada més habitable. >>